

komme til at betale Tilskud. Saa satte den sig i Bevægelse, idet den mente: Naar vi skulle betale, maa vi have det saa bekvemt som muligt, Alt i Henhold til det gamle Ord, at man under ikke sin Nabo et Vble uden at man selv faar en Bære i Stedet. Det fortjener iøvrigt at lægges Mærke til, at naar man skal til at begrunde sine Opfordringer om Jernbanelinier, er der en saadant Vallen og Jamlen, at man veed ikke, hvad man vil have; dette gjælder især Skjelskør, hvor der er raabt saa meget paa, at de trængte saa haardt til en Bane. Undertiden vil man have een Linie, undertiden en anden, og til andre Tider slet ingen Bane. Der er ikke Noget, som bedre beviser, hvor liden Grund der er til at anlægge en Bane, og navnlig for Beboernes egne Penge, og denne Mening er rigtig. Vi maa huske paa, at det omhandlede Distrikt eller Terrain har meget faa Beboere, som have over et Par Mil til Banestationen, og de, som ligge længst fjernede fra Banen, have en udmærket Landevei, hvor de ved daglig Postforbindelse 2 Gange kunne blive befordrede fra Næstved til Skjelskør; det letter Transporten i en ganske overordentlig Grad. Og at denne Landevei har tilfredsstillt de nødvendige Krav, skal jeg tillade mig at anføre Exempler paa. Mellem Næstved og Skjelskør, omtrent i lige Afstand mellem hver, ligger der to Udstifningssteder, Karrebæksmunde og Bisserup, som for Landeveien blev til, vare ganske betydelige Hændelspladser; nu ere de aldeles opførte som saadanne af den Grund, at Befolkningen, naar den har nogenlunde let Udgang til Købstæderne, hellere omsætter sine Varer og har sine Forretninger der, end paa et enligt liggende Handelssted. Men hvilke besynderlige Ting vil der ikke fremkomme, dersom Lovforslaget vedtages med kommunale Tilskud. Sydvest for Næstved ligger der en Landsby, Grimstrup, med en stor Gaard ved Siden, Ydernæs. Dette Terrain hører til Præsto Amt, skal altsaa ikke betale, men da det ligger umiddelbart op til Jernbanens Udmunding ved Næstved, ligger der dog noget Besynderligt i, at den Egn, som ligger aller bekvemst for og faar Brug for Jernbanen, ikke skal være med til at betale den. Denne Fredhellighed over enkelte Distrikter forekommer mig mærkelig. Gaa vi til den anden Side af Næstved, Nordvest for Næstved, ligge der Sognene Skjelby, Kerslev, Tybjerg, Herlufmagle, Glumso, Næsby, Tyvelse og Sandby, som alle ligge med deres Grændser umiddelbart op til Næstved, og bagved dem igjen kommer det store udstrakte Terrain af Sorø Amt, nemlig Terrainen

mellem Sorø, Slagelse og Roskilde, som strækker sig over 6 til 7 Mil; der skulle alle være med til at betale til Banen, der ligger som kvæbt omkring de før nævnte Sogne, der skulle de passere igjennem for at komme til Næstved, til Banestationen, men de, der ligge nærmest, skal være aldeles fri for at betale, hvormod de skulle betale, der ligger langt borte, og formodentlig aldrig ville faae Banen at se, thi hvad skulde bevæge de Menneker til at reise den lange Vet for at se denne Bane, selv om de skal betale til den? Det er en Selvfølge, at naar vi kan faae Banen bygget paa Statens Regning, modtage vi den med Tak, men der er ikke nogen som helst Grund til at kaste Penge ud til et saadant Foretagende for Amtets Beboere. Jeg skal ikke gjøre Indsigelse imod, at det er en frugtbar og veldyrket Egn, som Banen kommer til at gennemskjære, men netop den Omstændighed gjør, at de Folk der ere mere trykkede end maaste flere andre Steder. Det var Fæstere, der indtil for ikke saa mange Aar tilbage; de have kjøbt i den dyre Tid, og have maattet ombygge deres Gaarde, som den Gang var meget gamle Konner. De have ikke alene Kjøbegjæld, men ogsaa Byggegjæld, og kunne ikke taale, at der paa lægges dem yderligere Byrder. Jeg maa endnu minde om den Omstændighed, at denne Lovs første Fremkomst er meget ældre end Fæstningsbygningen. Vare vi dengang gaaede ind paa at bruge Statens Penge til at bygge Jernbaner for, havde der ikke været den store Fristelse for Regjeringen til at bygge Fæstninger. Jeg kan forstaa, at Regjeringen mente, at Pengene skulde anvendes, men jeg vilde hellere have dem anvendt til Jernbanebygning end til Fæstningsbygning. Det er meget almindeligt, naar man træffer sammen med Folk, man ikke dagligt træffer sammen med, at Talen kommer paa det fortrykte Landbrug, og paa at der maa gjøres Noget, men hvad gjøres der? Jeg har ikke opdaget, at der er gjort det Allermindste til Fordel for Landbruget. I Fjor vilde man lykfsaliggjøre det med Kunstsmør og nu vil man gjøre en Velgjerning mod Sorø Amt ved at paalægge det en dobbelt Skat. Den Slags Velgjerninger vil jeg helst bede mig fritage for, og jeg tror, at overmaade mange af mine Standsfeller tænker som saa — det er ikke sjældent man hører saadanne Uttringer — det er nok paa høie Tid, at vi ser at skaffe os andre Velgjørere for Landbruget, det bliver aldeles sat til Side.

Efter disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at sige et Par Ord om de stillede Un-